

Phát triển đội ngũ giáo viên dạy môn Tích hợp tại các trường trung học cơ sở trên địa bàn thành phố Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp

Nguyễn Thanh Hà*, Nguyễn Văn Xu*

* Trường Đại học Đồng Tháp

Received: 25/12/2022; Accepted: 30/12/2022; Published: 5/1/2023

Abstract: One of the great differences of the new program compared to the current one is the appearance of new integrated subjects: History - Geography and Natural Sciences. Meeting the requirements of teaching integrated subjects is an important task of managers and the education sector. Within the scope of this article, the author clarifies the concept as well as characteristics of integrative subjects in junior high school, as a basis for proposing some measures to develop the teaching staff of integrative subject teachers to meet practical requirements. current general education program 2018.

Keywords: The team, the faculty, the integral, the perfect education.

1. Đặt vấn đề

Đại hội XIII của Đảng đã xác định tiếp tục: “Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo (GD&ĐT), nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, phát triển con người”. [1] Mặt khác, theo quan điểm đổi mới của Bộ GD&ĐT theo hướng “Tích hợp sâu ở cấp Tiểu học, Trung học cơ sở (THCS) giảm dần và tiến tới phân hóa sâu và định hướng nghề nghiệp ở cấp Trung học phổ thông (THPT)”. Việc dạy học các khoa học trong nhà trường phải phản ánh sự phát triển hiện đại của khoa học, bởi vậy không thể cứ tiếp tục dạy học các khoa học như là những lĩnh vực tri thức riêng rẽ. Mặt khác, như đã nói ở trên, khối lượng tri thức khoa học đang gia tăng nhanh chóng mà thời gian học tập trong nhà trường lại có hạn, do đó phải chuyển từ dạy các môn học riêng rẽ sang dạy các môn học tích hợp. Do vậy, trong bối cảnh đổi mới giáo dục phổ thông (GDPT), cụ thể là thực hiện chương trình GDPT 2018 theo lộ trình, thì đòi hỏi nhà trường các nhà quản lý giáo dục (QLGD) cần có những biện pháp phát triển đội ngũ giáo viên (ĐNGV) dạy môn tích hợp ở các trường THCS rất cần thiết trong giai đoạn hiện nay.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Môn học tích hợp và dạy học môn tích hợp

- Môn học tích hợp: Là sự lồng ghép những nội dung liên quan với nhau của một số môn học trong chương trình đào tạo để tạo thành môn học tích hợp.

- Dạy học môn tích hợp: Theo từ điển giáo dục học: “Tích hợp là hành động liên kết các đối tượng nghiên cứu, giảng dạy, học tập của cùng một lĩnh vực hoặc vài lĩnh vực khác nhau trong cùng một kế hoạch dạy học” [4]. Trong dạy học các bộ môn, tích hợp

được hiểu là sự kết hợp, tổ hợp các nội dung từ các môn học, lĩnh vực học tập khác nhau thành một “môn học” mới hoặc lồng ghép các nội dung cần thiết vào những nội dung vốn có của môn học.

2.2. Môn tích hợp và dạy môn tích hợp ở THCS

Theo Công văn 2613/BGDĐT-GDTrH ngày 23/6/2021 về việc triển khai thực hiện chương trình giáo dục trung học cho năm học 2021-2022, như sau: Trong đó có 2 môn học tích hợp lần đầu tiên được thiết kế trong chương trình giáo dục phổ thông đối với cấp THCS. Hai môn học tích hợp gồm môn lịch sử và địa lý (tích hợp từ 2 môn lịch sử và địa lý trước đây) và môn khoa học tự nhiên (tích hợp từ 3 môn: vật lý, hoá học, sinh học).

2.3. Một số biện pháp

2.3.1. Nâng cao nhận thức về vai trò, trách nhiệm của người GV trong việc giáo dục tư tưởng chính trị, đạo đức nhà giáo và tinh thần tự học tập rèn luyện chuyên môn nghiệp vụ đáp ứng chương trình GDPT 2018

Thứ nhất, xác định rõ vị trí, vai trò, chức năng, nhiệm vụ của người GV dạy môn tích hợp đối với việc giáo dục HS bậc THCS. Ngoài những vai trò, chức năng, nhiệm vụ của người GV nói chung, GV dạy môn tích hợp cần nhận thức đầy đủ vai trò của môn tích hợp trong chương trình GDPT 2018: giúp HS giảm tải, tránh được sự trùng lặp về kiến thức, kỹ năng giữa các môn học; Thông qua dạy học tích hợp, sẽ giúp HS phát triển NL tư duy, giải quyết vấn đề, vận dụng kiến thức vào thực tiễn một cách có hiệu quả. Cách dạy học truyền thống triệt tiêu tính cá nhân và sự sáng tạo của HS đã không còn phù hợp. Xã hội hiện nay không cần nhiều những con người rập khuôn, máy

móc, mà phát triển nhờ những con người năng động, tích cực, chủ động, sáng tạo. Muốn HS sáng tạo thì trước tiên GV phải đổi mới sáng tạo trước.

Thứ hai, tổ chức tọa đàm, sinh hoạt chuyên đề, phổ biến sáng kiến kinh nghiệm về công tác dạy môn tích hợp

Hiệu trưởng nhà trường cần tổ chức các hội nghị, hội thảo, tọa đàm chuyên đề để thăm lớp dự giờ, góp ý, trao đổi, thảo luận về một chủ đề, một tình huống, chia sẻ kinh nghiệm, ý tưởng, giải pháp giáo dục hiệu quả. Hiệu trưởng mời những chuyên gia, nhà khoa học, nhà giáo ưu tú, GV dạy giỏi để trò chuyện giao lưu. Qua đó, phổ biến những kinh nghiệm, giải pháp hay đã thực hiện thành công trong quá trình tổ chức các hoạt động giáo dục HS nói chung, dạy môn tích hợp nói riêng. Tổ chức tọa đàm, hội thảo chuyên đề, chia sẻ kinh nghiệm là một hình thức bồi dưỡng nâng cao nhận thức cho đội ngũ một cách đơn giản, tiết kiệm mà thiết thực. Hiệu trưởng các trường THCS cần vận dụng theo thực tế của trường và bố trí vào những thời điểm phù hợp, thuận tiện nhất để GV tham gia đạt hiệu quả cao.

Thứ ba, xây dựng phong trào thi đua “Đổi mới, sáng tạo trong quản lý, giảng dạy và học tập”

Đây là giải pháp đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện GD&ĐT đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế (Nghị quyết số 29-NQ/TW); xây dựng môi trường giáo dục mở, xanh, sạch, đẹp, thân thiện, an toàn, giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc; đổi mới công tác QLGD và quản trị nhà trường; phát huy tinh thần đổi mới, sáng tạo của đội ngũ nhà giáo trong công tác giảng dạy, nghiên cứu khoa học; khơi dậy tinh thần chủ động, tích cực, sáng tạo của HS, sinh viên trong học tập, rèn luyện, khởi nghiệp; Kịp thời phát hiện, tôn vinh tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến, mô hình mới, nhân tố mới tiêu biểu trong quản lý, giảng dạy và học tập, từ đó nhân rộng, tạo bước chuyển biến rõ rệt trong nhà trường. Thực hiện giải pháp này, người Hiệu trưởng cần:

- Xây dựng Kế hoạch thực hiện phong trào thi đua “Đổi mới, sáng tạo trong quản lý, giảng dạy và học tập” trong nhà trường theo từng giai đoạn và từng năm học.

- Xây dựng hệ thống tiêu chí thi đua khen thưởng của trường mình. Các tiêu chí thi đua phải cụ thể, rõ ràng, khoa học sát với thực tiễn và phải được công khai dân chủ. Hiệu trưởng cần nêu rõ mục tiêu, yêu

cầu đạt được và phải lượng hóa các tiêu chí, có thể tính bằng điểm.

- Tổ chức nhận xét, đánh giá theo quy trình và xếp loại thi đua một cách công khai, dân chủ và lấy đó làm căn cứ để xếp loại cán bộ, GV, nhân viên cuối học kỳ, cuối năm học và đánh giá chuẩn nghề nghiệp của GV, đồng thời cũng là căn cứ phân loại chất lượng Đảng viên, công chức, viên chức.

- Đánh giá ưu, nhược điểm của ĐNGV, giúp cán bộ, GV, nhân viên thấy rõ, nhận thức đúng hơn, đầy đủ hơn những việc mà họ làm được và chưa làm được. Hiệu trưởng cần lưu ý việc đánh giá phải thực chất, công bằng, khách quan, tránh hình thức và “bệnh thành tích”, tránh thiên vị tình cảm, đặc biệt kiên quyết tránh quan điểm “cào bằng” làm mất ý nghĩa của thi đua.

2.3.2. Đổi mới công tác quy hoạch gắn với tuyển dụng, sử dụng ĐNGV dạy môn tích hợp ở trường THCS theo chuẩn nghề nghiệp

- Một trong những công việc đầu tiên cần làm để phát triển đội ngũ chính là làm tốt công tác quy hoạch phát triển đội ngũ. Mục đích của công tác này chính là đảm bảo cho đội ngũ đủ về số lượng và đảm bảo về chất lượng, hợp lý về mặt cơ cấu, đáp ứng được những yêu cầu về đổi mới giáo dục:

(1). Số lượng: đảm bảo cân đối, ổn định về số lượng về chuyên môn đào tạo, theo qui định tỉ lệ GV/lớp, HS/GV;

(2). Chất lượng: tiến tới tất cả GV THCS đều đạt và vượt chuẩn đào tạo, đạt yêu cầu về chuẩn nghề nghiệp, tăng số lượng GV dạy giỏi các cấp, GV có nhiều kinh nghiệm trong giảng dạy;

(3). Cơ cấu: đảm bảo cân đối về độ tuổi, giới tính, khu vực, dân tộc, trình độ chuyên môn đào tạo;

- Những kế hoạch mang tính chiến lược, lâu dài cần được xây dựng dựa trên cơ sở thực tiễn cũng như những chiến lược phát triển nhà trường mang tính khoa học. Kế hoạch xây dựng đội ngũ là một bước cần thiết, giúp cho đơn vị chủ động được những điều kiện cần và đủ cho công tác phát triển đội ngũ trong đơn vị. Ngoài ra việc xây dựng qui hoạch ĐNGV còn giúp cho lãnh đạo của các Phòng GD&ĐT thực hiện tốt chức năng quản lý nguồn nhân lực góp phần phát triển nguồn nhân lực.

- Xây dựng chất lượng qui hoạch, tạo nên sự phát triển đồng bộ, có tính kế thừa và phát triển nối tiếp các thế hệ GV, khắc phục tình trạng thừa hoặc thiếu cục bộ, đảm bảo thực hiện tốt các nhiệm vụ của ĐNGV THCS đáp ứng yêu cầu đổi mới GD&ĐT.

2.3.3. Tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng ĐNGV dạy môn tích hợp ở trường THCS theo chuẩn nghề nghiệp

- Chuẩn bị ĐNGV đáp ứng các yêu cầu thực hiện chương trình GDPT2018 nói chung và GV dạy môn tích hợp nói riêng.

- Tạo cơ hội cho ĐNGV dạy môn tích hợp ở trường THCS các trường trên địa bàn thành phố Nha Trang được nâng cao trình độ chuyên môn và NL sư phạm nhằm đảm bảo, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục.

- Thay đổi hình thức bồi dưỡng ĐNGV dạy môn tích hợp ở trường THCS theo chuẩn nghề nghiệp, đáp ứng đầy đủ yêu cầu đổi mới giáo dục.

2.3.4. *Đẩy mạnh thực hiện chính sách khuyến khích, động viên ĐNGV dạy môn tích hợp ở trường THCS đáp ứng yêu cầu chuẩn nghề nghiệp*

Thông qua các Hội thi GV dạy giỏi, HS giỏi, hội giảng, kết quả kiểm tra nội bộ, chất lượng giáo dục cuối năm của mỗi GV để bố trí sử dụng đội ngũ cho phù hợp với khả năng, NL của từng GV nhằm phát huy ưu điểm, khắc phục hạn chế khuyết điểm, hiệu quả công việc được nâng cao. Những GV không đủ NL giảng dạy, sức khỏe yếu không đảm nhiệm công tác giảng dạy thì phân công việc khác, hoặc đủ điều kiện thì cho về hưu trước tuổi theo Nghị định số 108/2014/NĐ-CP của Chính phủ. Kiên quyết cho ra khỏi ngành những GV vi phạm kỷ luật nhất là vi phạm đạo đức nhà giáo. Bổ nhiệm GV trẻ, giỏi về chuyên môn nghiệp vụ, có kinh nghiệm tâm huyết với nghề. Khen thưởng, kịp thời GV có thành tích cao trong giảng dạy và giáo dục HS. Hiệu trưởng cần quan tâm xây dựng cơ sở vật chất, đầu tư các phương tiện, thiết bị hỗ trợ dạy- học, có đủ máy vi tính để HS học tập và thực hành, có đầy đủ phòng học bộ môn, hệ thống đường truyền Internet để GV và HS truy cập, khai thác các dữ liệu và trao đổi thông tin, tìm kiếm thông tin, có các phòng vi tính đa năng để hỗ trợ việc dạy và học. Việc đãi ngộ về tiền lương, về các quyền lợi vật chất là điều rất quan trọng và cần thiết nhưng chưa đủ để đội ngũ nhà giáo phát triển hết khả năng đóng góp của họ. Cần tạo điều kiện để ghi nhận thành tích của họ; lắng nghe và sử dụng những ý kiến đóng góp, xây dựng một môi trường làm việc đầy cảm hứng, khích lệ sự đóng góp của GV vào công việc phục vụ nhà trường, phục vụ cộng đồng chính; quan tâm chia sẻ, giúp đỡ GV vượt qua khó khăn, luôn chăm lo đời sống vật chất tinh thần ... là động lực giúp ĐNGV phát triển tình cảm nghề nghiệp, củng cố mối hệ gắn bó giữa GV với HS, với đồng nghiệp và nhà trường. Và như thế, khi môi trường sư phạm mẫu mực được xây dựng trong các nhà trường, người GV được tôn vinh thì GV sẽ hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao.

2.3.5. *Tăng cường công tác kiểm tra, đánh giá ĐNGV*

dạy môn tích hợp ở trường THCS đáp ứng yêu cầu chuẩn nghề nghiệp GV

- Nhận định thực trạng của nhà trường thông qua kiểm tra đánh giá về chất lượng giảng dạy của GV và học tập của HS; việc thực hiện mục tiêu, kế hoạch, chương trình, nội dung, PPGD, thực hiện quy chế chuyên môn, quy chế thi cử, việc thực hiện các quy định về điều kiện cần thiết để đảm bảo chất lượng giáo dục..

- Kiểm tra, đánh giá giúp hiệu trưởng tập trung vào GV, HS và quá trình học tập, tăng cường trách nhiệm, phát triển đội ngũ và tăng cường hợp tác của GV, làm cơ sở để đề ra chính sách phù hợp cho nhà trường trong công cuộc đổi mới giáo dục.

- Việc thực hiện đánh giá GV theo Thông tư 20/2018/TT-BGDĐT ngày 22/8/2018 của Bộ GD&ĐT ban hành quy định chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở giáo dục phổ thông. Đây là cơ sở vững chắc để soi vào đó, đưa ra được sự đánh giá tương đối khách quan và chính xác đối với NL của GV, tạo ra động lực để GV cống hiến sức lực, tâm trí hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

3. **Kết luận**

Như vậy, phát triển đội ngũ GV dạy học môn tích hợp tại trường THCS là biện pháp của những nhà quản lý nhằm xây dựng ĐNGV đủ về số lượng, mạnh về chất lượng, đồng bộ về cơ cấu là nhiệm vụ trọng tâm, ưu tiên hàng đầu trong chiến lược phát triển toàn diện của các trường THCS nói chung và các trường THCS trên địa bàn Thành phố Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp nói riêng, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục trong giai đoạn hiện nay.

Tài liệu tham khảo

1. Ban Chấp hành Trung ương (2021), *Văn kiện đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII - tập 1*, NXB CTQG - Sự thật.

2. Bộ GD-ĐT (2018), *Thông tư số 20/2018/TTBGDĐT Quy định Chuẩn nghề nghiệp giáo viên cơ sở giáo dục phổ thông*.

3. Bộ GD-ĐT (2018), *Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể (Ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ trưởng Bộ GD-ĐT)*.

4. Nguyễn Văn Giao, Nguyễn Hữu Quỳnh, Vũ Văn Tảo, Bùi Hiền (2015), *Từ điển giáo dục học*, NXB Từ điển bách khoa..

5. Ngô Thị Nhung (2018), *Một số biện pháp phát triển năng lực dạy học tích hợp cho sinh viên đại học sư phạm kỹ thuật trong dạy học nghiệp vụ sư phạm theo module*. Tạp chí Giáo dục, số 443, tr 26-30.